

7. Magyar Ökológus Kongresszus

**2006. szeptember 4-6.
Budapest**

**Előadások és poszterek
összefoglalói**

**Szerkesztette:
Szentesi Árpád, Szövényi Gergely,
Török János**

A barna ásóbéka szaporodásbiológiai vizsgálata a Barcsi Borókás területén

Schäffer Dávid A., Végh Brigitta, Voigt Anikó, Türmer Katalin, Horvai Valér,
Purger J. Jenő

Pécsi Tudományegyetem, Állatökológia Tanszék

A barna ásóbéka hazai populációjának szaporodásbiológiájáról ismereteink hiányosak. A szaporodási időszak körülményei érzékenyen befolyásolják a szaporodási sikert, ami kihat állományaik dinamikájára – trendjére. Ezért nem mindegy, hogy milyen a szaporodó helyeken az ásóbékák ivararánya, a nőstények hány %-a rak petét, és milyen a peteprodukciójuk? Vizsgálataink a Barcsi Borókás két időszakos láptaván, a Kerek-tó (A) és Kaburgya (B) területén folytak 2003-2005 között, minden év márciusában és áprilisában. A tavakat terelőhálókkal bekerítettük és mindkét oldalukra vödöraspdákat helyeztünk. A békákat egyedileg jelöltük, testtömegüket a tóba érkezéskor (m_0) és távozáskor (m_1) is lemértük. A megfogott barna ásóbékák egyedszáma 2003-ban 124, 2004-ben 640, míg 2005-ben 519 volt. 2004-ben a hímek (m) és a nőstények (f) aránya az A-tó ($1m:1,43f$) és a B-tó ($1m:0,52f$) területén is szignifikánsan eltért az elméleti 1:1 aránytól, míg 2005-ben ezt csak a B-tónál ($1m:2,33f$) tapasztaltuk. 2004 és 2006 között 8 nőstény egyed peteprodukcióját vizsgáltuk petézőketrecek segítségével. A petézés előtt és után mért tömegadatok különbségéből kiszámítottuk a lerakott peték tömegét, majd meghatároztuk azok számát. Az egy nőstény által lerakott peték átlagos száma 1155 (SD ± 355), egy pete átlagos tömege 2,77 mg (SD $\pm 0,9$ mg) volt. Az 1 g testtömeg-vesztésre jutó átlagos peteszám 360. A kezdeti testtömeg (m_0), és a petézés után mért testtömeg (m_p) adatokból kiszámoltuk az m_0 -hoz viszonyított százalékos tömegvesztést, ahol a legalacsonyabb érték 10 % volt. Ezért feltételeztük, hogy minden nőstény egyed, amelyiknél $m_1 < 0,9 m_0$, petét rakott. Ezt a feltételezést figyelembe véve 2003-ban a visszafogott nőstények 28,6 %-a, 2004-ben 87,1 %-a, 2005-ben pedig 86,4 %-a rakott petét. Becsléseink alapján a visszafogott nőstények a 2003-as évben átlagosan 1166, 2004-ben 1277, 2005-ben pedig 1144 petét raktak. (V/P)